

Předcházení vzniku odpadu z kulturních institucí orgánů státní správy a vysokých škol

Prosinec 2024

Obsah

Úvod	3
Výsledky dotazníkového šetření recyklace v kultuře	4
Povaha respondentů	4
Rozbor dotazovaných témat	4
Zájem o recyklaci	4
Materiál, rozpočty, recyklace vs. skladovací prostory	5
Otázka recyklace z pohledu personálních kapacit a nastavení	6
Závěr	7
Zásady recyklace uměleckého materiálu	8
Manuál recyklace uměleckého materiálu uvnitř instituce a předcházení vzniku odpadu	10
Právní aspekty předcházení vzniku odpadu z kulturních institucí	11
Příklady dobré praxe recyklace v kulturních institucích	12
ČESKÁ REPUBLIKA – Projekt art re use	12
Zahraníční praxe	13
Belgie – In Limbo	13
In Limbo – Exchange platform	13
Skotsko – Reset Scenery	13
Rakousko, EAIPA-European Association of Independent Performing Arts	14
Nizozemí – Platforma „Sharing Arts Society“	14
USA, New York – Material for the Arts	14
Závěry zahraniční praxe	14
Konference předcházení vzniku odpadu v kulturních institucích	15
Závěr	16

Úvod

Brožura přináší přehled iniciativ a legislativních nástrojů zaměřených na udržitelnější nakládání s nepotřebným materiálem v oblasti kultury. Text představuje výsledky dotazníkového šetření „Recyklace v kultuře“, příklady dobré praxe z České republiky i zahraničních organizací a platform, které podporují cirkulární ekonomiku, a analyzuje právní aspekty nakládání s nepotřebným majetkem příspěvkových organizací v České republice. Cílem je inspirovat kulturní instituce k přijetí opatření vedoucích ke snížení odpadu, podpoře opětovného využití materiálů a přispění k environmentálně odpovědnému přístupu.

V rámci projektu proběhla i odborná konference a panelové diskuse v Praze, Českých Budějovicích a Ostravě. Program a seznamy všech zúčastněných jsou součástí brožury a video záznam příspěvků i část debaty jsou k dispozici na stránkách projektu. Na základě sběru dat z dotazníkového šetření, právní analýzy a aktuálních zkušeností z uskutečněných diskuzí jsme vytvořili manuál k předcházení vzniku odpadu v současném stavu legislativy. Společně s partnery a účastníky z řad kulturních aktérů budeme dále pracovat na řešení problému, aby v budoucnu vznikla i praktická, efektivní a legislativně jednoduchá metodika pro nakládání s materiálem speciálně z provozu kulturních institucí státu.

foto: art re use - sklad na Žižkově

Výsledky dotazníkového šetření recyklace v kultuře

Cílem dotazníkového šetření byl sběr podkladů pro realizaci souboru opatření vedoucích k definování a následnému zlepšení možností recyklace a sdílení odpadů v ČR. Úkolem bylo detekovat problémy a navrhnout opatření v oblasti možnosti recyklace ve smyslu systémových změn v příspěvkových institucích a v oblasti legislativní ve smyslu vypracování a prosazení manuálu nakládání s odpadem. Takto podrobné dotazníkové šetření, které se detailně věnuje tématu předcházení vzniku odpadu z příspěvkových organizací, bylo v ČR díky tomuto projektu provedeno poprvé.

Povaha respondentů

Ve velké míře na dotazník **zareagovala divadla, galerie odpověděly jen v malé míře a po několika urgencích** (rozesílalo se přes Radu Galerií, Asociaci muzeí a galerií, newsletterem Národní galerie, Komoře odborných pracovníků, osobními maily a telefony, dále osobními urgencemi). Odpověděl také jeden kulturní odbor magistrátu krajského města, kde odpovědi na druhou stranu pokryly významnou část metodiky nakládání s odpadem napříč kulturním sektorem daného kraje a byly velmi kvalitně zpracované.

I tak nakonec galerie tvořily necelých 50 procent dotazovaných a podařilo se získat odpovědi mapující celé spektrum kulturních příspěvkových organizací (krajské, městské a státní).

Nadpoloviční většinu odpovědí tvořily městské příspěvkové organizace, na druhém místě skončily krajské organizace, dále státní příspěvkové organizace a školy, což odpovídá procentuálnímu rozložení organizací, dá se tedy konstatovat, že odpovídající kopírují mapu příspěvkových organizací.

A2. Zřizovatel/právní subjekt /označte/ 31 odpovědí

Rozbor dotazovaných témat

Vzhledem k tomu, že otázek bylo opravdu hodně a velmi podrobných (71), v tomto vyhodnocení předkládáme pro stručnost vyhodnocení témat, z nichž jedno téma mohlo být obsaženo v několika otázkách.

Zájem o recyklaci

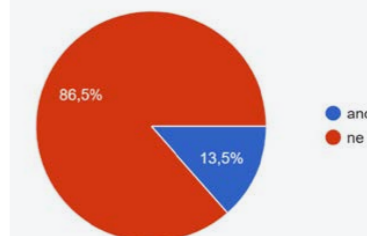
Všichni dotázaní zodpověděli, že je téma recyklace zaji-

má, přibližně jedna čtvrtina (11) dotázaných vypověděla, že necítí rozdíl mezi předchozí a dnešní praxí v rámci způsobů recyklace (většinou divadla a jedna knihovna, dále jedna galerie, která je ale poměrně novou příspěvkovou organizací čili nemá s čím porovnávat). Ti, kteří vypověděli souhlasně, a připsali důvod, uvedli jako rozdíly měnící se technologie, zvyšující se náročnost inscenací výstav, odpovědnější výběr materiálu s ohledem na výstavní fundus, lepší třídění odpadů k recyklaci, mezi odlišnostmi je nově přibýví recyklace materiálů při instalaci, což se evidentně dříve v dané instituci nedělo, znovu používání obalových materiálů při transportu).

Směrnici na recyklaci má pouze jedna organizace a je součástí směrnice o výstavním fundusu, další organizace mají směrnice o nakládání s majetkem různé hodnoty, jedna organizace na ní pracuje, několik organizací vyplnilo, že za tuto roli suplují jiné nástroje (výnos kvestora, SW nástroje o nakládání s materiálem a roztoky) či pouze základní o nakládání s nebezpečným materiálem a jeho recyklaci. Další z organizací na směrnici pracuje.

Téměř 70 procent odpovědělo, že by mělo zájem o směrnici či manuál, metodiku, který toto bude řešit, 90 procent má zájem o propojení s dalšími organizacemi ohledně sdílení a recyklace (ale využívají toto sdílení jen občas (třetina) nebo výjimečně (třetina)).

B3. Má Vaše organizace směrnici ohledně recyklování a cirkulace materiálu? 37 odpovědí

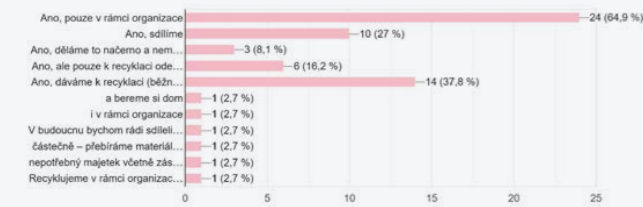
Na dotaz, **zda recyklují** bez ohledu na to, zda mají nebo nemají zpracovanou metodiku, zvítězila odpověď „recyklujeme v rámci organizace“, a odpověď „recyklujeme běžným způsobem“. Ohledně recyklace mimo organizaci zvítězila odpověď „děláme to načerno a k recyklaci pou-

ze odevzdáváme" (jedna úsměvná odpověď „a bereme si dom“), ale v budoucnu by většina organizací také ráda sdílela.

U recyklace jiným způsobem se sešla necelá ¼ odpovědí, kdy se stávající materiál využívá na jiných projektech a předělává se (metodička Národní galerie v mailu toto nazvala „ekonomickou nutností), dále zapůjčení či nabídky studentům a jiným organizacím, nebo v jiné části organizace (např. odpad z instalací na workshopech).

B5. Bez ohledu na to, jestli máte směrnici, recyklujete ve vaší organizaci materiál?

37 odpovědí

Překážkami v recyklaci byly v tomto pořadí: **administrativní (téměř polovina), technické (další cca polovina respondentů) legislativní (třetina respondentů), personální: více než čtvrtina.**

Překážky v recyklaci v konkretizované verzi otázek (možné více odpovědí a možnost odpovědět jiné):

- Vyřazení majetku nad určitou hodnotu (50 tis) schvaluje správní rada – neexistuje povinnost nabízet dalším příspěvkovým organizacím
- Časová náročnost znovuvyužití, nacenění, ale i autorská práva
- Legislativa u PO
- Nedostatek skladových prostor
- Přístup zúčastněných
- Nedostatek třídících nádob
- Administrativní náročnost procesu

B6. Narazili jste ve snaze o recyklaci materiálu z výstav na nějaké překážky?

37 odpovědí

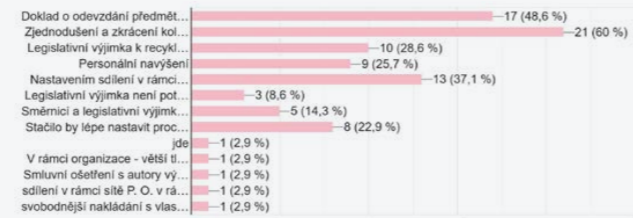

Řešení: nadpoloviční většina: zjednodušení a zkrácení kolečka, v těsném závěsu doklad o recyklaci by byl stejně relevantní jako doklad k likvidaci, nastavením sdílení v rámci příspěvkových organizací a teprve jedna třetina odpovídá, že by to napravila legislativní výjimka.

Jiná řešení: výjimky s autory, databáze likvidovaných věcí, trvalý příspěvek na zavedení systému recyklace (několikrát – personální navýšení), výjimka pro svobodnější nakládání s materiálem v rámci vlastní umělecké činnosti.

B7. Co by pro vás bylo nejlepším řešením?

35 odpovědí

Zde je celkem zajímavé, že organizace dostaly za úkol popsat také způsob, **jak recyklují**. Jedním z respondentů byl také kulturní odbor jednoho z magistrátů, který přesně popsal administrativní kolečko, jímž by se všechny organizace v dotyčném kraji měly řídit (jakoukoliv věc je nutno před vyřazením nabídnout k využití. Je-li to možné, je nutné používat opakovaně použitelné předměty, přičemž je možnost i oficiální nabídky k odkupu skrze dotyčný magistrát), zároveň však dotyčný odbor říká, že by uvítal aby „**doklad o odevzdání předmětu k recyklaci byl stejně relevantní jako doklad o likvidaci**“. Zjednodušení a zkrácení kolečka vyřazování z dlouhodobého majetku (legislativní výjimka k recyklaci pro příspěvkové organizace), Stačilo by lépe nastavit procesy u nás v organizaci a vysvětlit kompetence jednotlivých pracovníků.“ Jinými slovy sám odbor magistrátu přiznává ne úplnou pružnost procesu, který sám nastavil. Podobně vyplnily také organizace v dotyčném kraji, odpověď „stačilo by lépe nastavit procesy u nás v organizaci“ se také objevuje několikrát u různých respondentů.

Materiál, rozpočty, recyklace vs. skladovací prostory

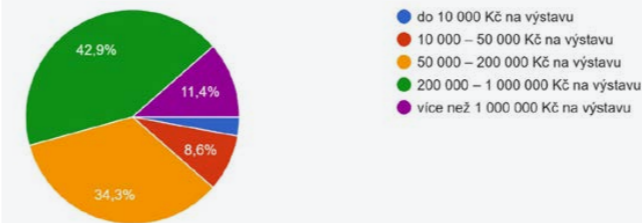
Téměř všechny organizace mají v rozpočtech náklady na materiál a více než 50 procent uvádí, že se jim někdy stalo, že museli projekt v důsledku nedostatku financí právě na materiál změnit nebo zrušit.

Opakované využití fundusu uvedlo přes 50 procent jako pravidelné (zařadí se do majetku a používá se, dokud to je) dalších 30 procent jako občasně, ne uvedla mizivá část. Důvod nesdílení uvedli, že neexistuje žádná databáze, nebo sami mají málo, neochota, specifická projekty etc. Pokud spolupráce mezi institucemi probíhá, je na základě osobních kontaktů nebo skrze v případě divadel veřejné půjčovny, ale na výtvarné scéně prostě z povahy výstavních projektů žádná půjčovna např. paneláže, ani nekomerční půjčovna techniky neexistuje.

Co se týká skladovacích prostor, liší se dle velikosti instituce, ale dá se říci, že většina respondentů uvedla nedostatečnou velikost vůči svým potřebám a i jako jednu z překážek recyklace (cca třetina odpovědí, přičemž byla možnost zaškrtnout více odpovědí v dané otázce).

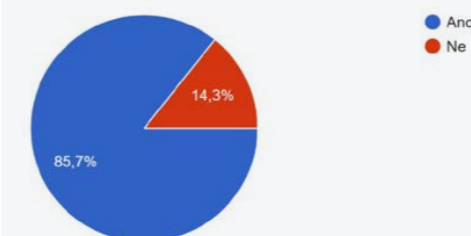
D1. V jakém fin. rozmezí se průměrně pohybují rozpočty výstav a akcí ve vaší organizaci? (bez nákladů na zaměstnance/kyně, údržby a nájmu prostor.)

35 odpovědí

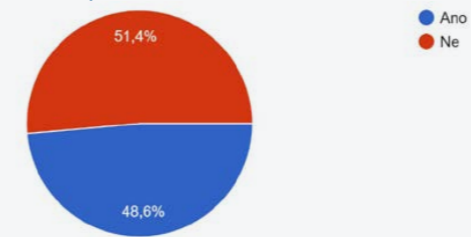
D2. Zahrnujete do rozpočtů výst. projektů finance na architekturu a materiál?

35 odpovědí

D3. Zrušili jste někdy výstavu z důvodu náročnosti na materiál zamýšleného projektu, nebo se projekt v důsledku nároků na materiál musel právě z těchto důvodů od základů změnit?

35 odpovědí

Otázka recyklace z pohledu personálních kapacit a nastavení

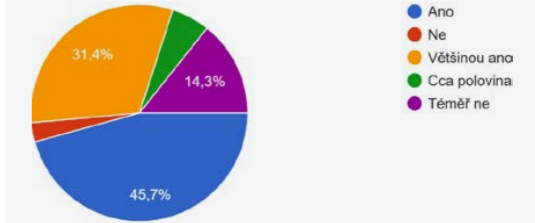
Žádná z organizací nevedla, že by měli zaměstnanci přímo v popisu práce zabývat se i otázkou, jak recyklovat materiál, přestože zaměstnanci mají přímo v popisu práce sledování, práci a pohyb materiálu.

Všechny instituce uvedly, že **nemají osobu na recyklaci materiálu**, zároveň uvedly, že požadavek na takovou pozici je v současné ekonomické situaci instituce utopií. **Pouze jedna organizace uvedla**, že je to součástí práce skladníků (odvíjí se od velikosti organizace).

Materiál pořizují v hodnotách odpovídajících velikosti a povaze instituce (jiná cena je u divadel a u galerii, které skladují materiál a inventáře podstatně méně). Materiál se pak ve třetinách využívá pravidelně, několikrát za rok

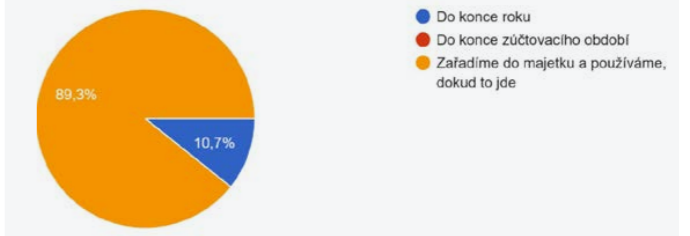
D4. Používá se architektura na materiál ve vaší organizaci opakovaně (paneláž, sokly, etc?)

35 odpovědí

D5. Pokud ano, na jakou dobu odhadujete opakované používání?

28 odpovědí

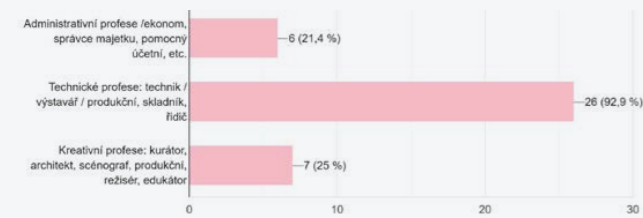

a cca 30 procent jednou za rok nebo téměř nikdy, tam právě vzniká ten prostor pro recyklaci a sdílení.

Objevily se i odpovědi, že spíše se recykluje materiál jako paneláž, architektura výstavy, kulisy – rozebírají se na materiál etc., většinou z finančních důvodů a tedy částečně jako ekonomická nutnost, ale jedna větší instituce uvedla, že měla na toto téma grant a nastavila nová pravidla. Několik uvedlo jako způsob recyklace právě odvoz do art re use či nabídky umělcům – ale i nabídkové listy veřejné správy, to však zodpověděl statutární odbor města, nikoliv samotné organizace. Nejčastěji se děje zachováním hodnotných kusů instalace a fundusu, rozebírání, změna účelu etc. přičemž do změny účelu může být v případě velkých projektů zapojeno až 20 osob.

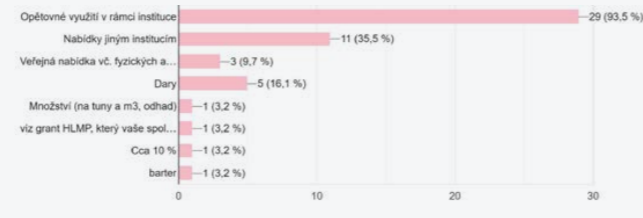
E7. Kolik je zaměstnanců, kteří se opravdu zabývají pohybem materiálu fyzicky? Pozice označte, případně doplňte. Pokud v jedné pozici působí více lidí, doplňte počet.

28 odpovědí

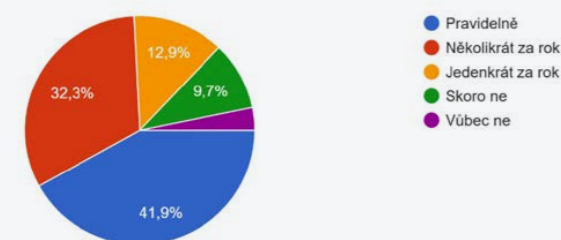
E18. Kolik recyklujete a jak?

31 odpovědí

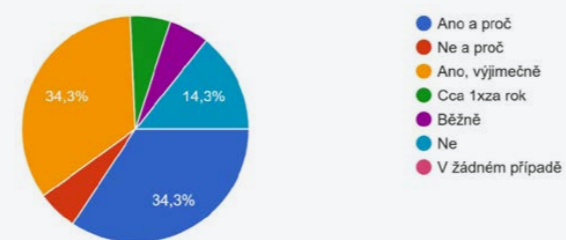
E12. Jak často je využíván?

31 odpovědí

D7. Spolupracujete např. s paralelními organizacemi ohledně půjčování materiálu?

35 odpovědí

Závěr

O vznik metodiky jsme zaznamenali většinový zájem, protože nebývá v kapacitách instituce ji nastavovat z personálních a finančních důvodů. Organizace jsou nakloněné ke sdílení, půjčování i dalšímu životu materiálu skrze recyklační centra i méně oficiální cestou. Brání jim v tom však příliš dlouhý proces, který nepomáhá operativnosti potřebné při provozu, tak i obtížné vyřazování z majetku u příspěvkových organizací, ale i fakt, že doklad o recyklaci skrze další využití v kultuře není rovnocenný dokladu o likvidaci. Toto zrovnocnění by část dotazovaných viděla jako řešení problému v součinnosti s lepším nastavením procesů. Velká část by jako řešení využila legislativní výjimku, která toto umožní. Při zlepšování možností recyklace by také doufali využít manuálu sdíleného příspěvkovými organizacemi.

Zásady recyklace uměleckého materiálu

Spolupráce jako podmínka recyklace a předcházení vzniku odpadu

„Poměřovat se sám se sebou, ne s jinými institucemi. Co můžeme udělat pro to, abychom při tvorbě inscenací a výstav zatěžovali prostředí odpadem co nejméně?“

Ing. Tamara Čuříková, náměstkyně pro koncepci, transformaci a rozvoj ND v rámci debaty 25. 11. v Praze

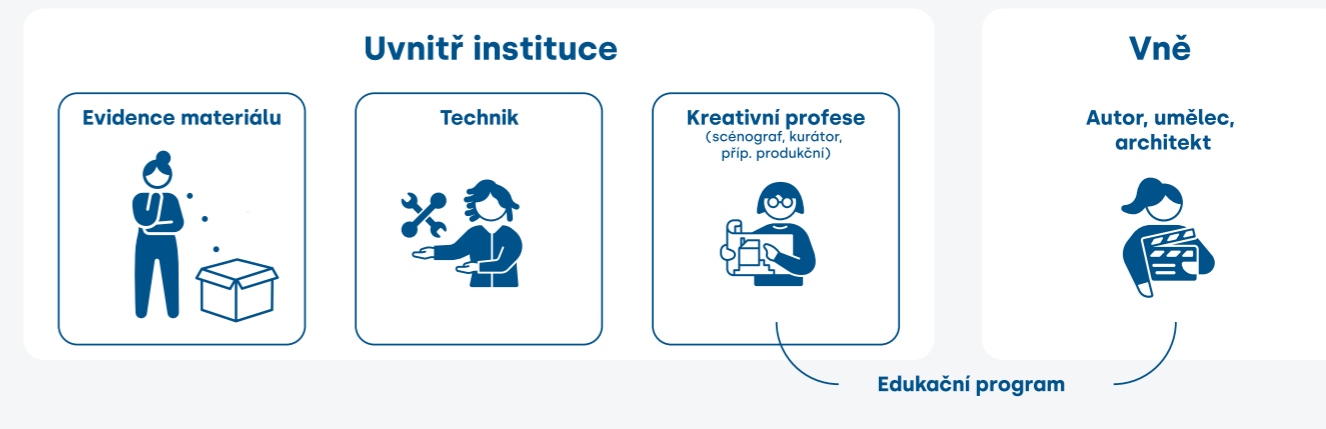
Principy, u nichž v tuto chvíli lze s předcházením vzniku materiálu začít, jsou celkem jednoduché, a i v rámci příspěvkových organizací mohou být snadno realizovatelné. Pro jejich hladký průběh lze realizovat několik zásad spolupráce:

- **Nastavení recyklace a předcházení vzniku odpadu jako jedné z priorit instituce.** Příklady možných forem ekologičtějšího přístupu mohou být od **přihlášení se k udržitelnosti v rámci umělecké či kurátorské koncepce instituce**, formou základního manuálu, či přidání ekologických priorit **do směrnic či náplní práce**, až k vytvoření **jedné směrnice**, která se bude zabývat způsobem předcházení vzniku odpadu a recyklaci uměleckého materiálu a bude reflektovat již existující procesy ve vaší organizaci na jednom místě.
- Předpokladem realizace těchto cílů je za současného stavu legislativy **hlavně dobrá spolupráce uvnitř instituce a funkční a zdravá spolupráce mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací.**
- Důležité je také komunikovat požadavky na modularitu, snadné znovupoužití materiálů a fundusů s autory řešení v době jejich vzniku i v době vzniku projektů, které následně budou tyto části majetku využívat

V rámci dotazníkového šetření se nám podařilo vystopovat nejdůležitější osy spolupráce, které můžete uplatňovat při snížení vzniku odpadu a jeho recyklaci.

1. Osa spolupráce uvnitř instituce:

- **osoba, která má na starosti evidenci materiálu – hlavní technik – kreativní profese (scénograf, kurátor, příp. produčtí etc.)**
  - **Zvenčí se pak tato osa prodlužuje k autorovi, umělci, scénografovi, architektovi, uvnitř se může prodloužit až k edukačním programům** které, pokud je alespoň jedna jejich část zaměřena ekologickým způsobem, mohou být platformou, kde v rámci kreativních dílen je možné využívat některé druhy materiálů spíše než nakupovat nový (odřezky zajímavých materiálů z inscenací, architektury, přebytky při výrobě uměleckých děl, etc.)
- Cíl osy: používat fundus, materiály a techniku opakovaně, případně až do úplného spotřebování a namísto nákupu spotřebovávat již použité.**

2. Osa spolupráce vně instituce – sdílení, networking

- zřizovatel – příspěvková organizace – paralelní instituce
- neziskové spolupracující instituce
- Spolupráce s reuse centry v regionu, nebo s art re use, např. formou použití a případného vrácení do oběhu.

3. Spolupráce vně instituce – recyklace před likvidací

- zřizovatel – příspěvková organizace – recyklace
- Lze rozhodnout o nepotřebnosti či dočasné nepotřebnosti majetku.
- Státní příspěvkové organizace: přednostní nabídnutí nepotřebného majetku jiným organizačním složkám, poté lze nabídnout právníkům a fyzickým osobám.
- Příspěvkové organizace územních samosprávních celků - s písemným souhlasem zřizovatele mají možnost převést vlastní zřizovatelem darovaný trvale nepotřebný majetek za jím stanovených podmínek do vlastnictví jiné osoby. Svěřený majetek zřizovatele nesmí sama darovat.
- Je možné bezúplatné převedení majetku ve veřejném zájmu nebo je-li to hospodárnější než likvidace.

(zdroj: prezentace Havel & Partners, 25. 11. konference o udržitelnosti v kultuře)

Manuál recyklace uměleckého materiálu uvnitř instituce a předcházení vzniku odpadu

1. Máte seznam? A můžeme ho vidět?

Monitoring použitelného materiálu, kompatibilita, půjčování, síťování.

Dále použitelný materiál doporučujeme evidovat v podobě, ve které lze nabídnout externím spolupracovníkům (kurátoři, scénografové, umělci) jako přednostně využitelný. Takový seznam by měl být snadno dostupný a mělo by s ním být snadné pracovat (dostačující může být i excelová tabulka dostupná na disku i mimo vaši instituci, případně ji můžete sdílet s dalšími spolupracujícími institucemi). Forma obsahu se může pohybovat od webové databáze (podobně jako má např. Národní divadlo, které svou strategii udržitelnosti vypracovávalo jako součást ETC Theatre Green Book), až k jednoduché excelové tabulce např. na webovém úložišti. Podmínkou a využitelností takového seznamu je snadná práce s ním a snadné sdílení i s vašimi externími spolupracovníky.

Doporučujeme, aby tento seznam obsahoval v případě techniky propozice a typy jednotlivých zařízení, například formou odkazu na návod k použití od výrobce, a v případě architektury velikost, barvu a stav jednotlivých komponent, nebo v případě kostýmů např. období či autora. Musí také obsahovat informaci o dostupnosti v daném období. Předpokladem je tedy i dobré plánování jednotlivých produkcí/ výstav.

2. Modularita není sprosté slovo

Vyrábíte novou scénografii nebo architekturu výstav? Uvažujte nad modularitou a možnostech dalšího použití či případných úpravách a používejte ji tam, kde je to z hlediska technických a výtvarných řešení možné. Uvažujte také nad použitím recyklovaného materiálu z jiných výstav, či z průmyslových provazů v regionu (často lze využít také při realizaci samotných uměleckých děl).

Modularita není sprosté slovo, a pokud se vám podaří oslovit jako spolupracovníka (technik, architekt, etc.) někoho, kdo zásady možností recyklace a předcházení vzniku odpadu vezme za své, můžete ušetřit i více než jen životní prostředí – ale překvapivě, při chytrém řešení i skladové prostory, energii, a v neposlední řadě v dlouhodobém horizontu také peníze.

3. Síťujte se a spolupracujte

Ne vždy využíváte veškerou techniku, či jiné zařízení. U drobných součástí můžete dále sdílet s vašimi partnery z řad spolupracujících institucí, ať již dalších příspěvkových či neziskových organizací a vzájemně si části fundusu anebo techniky zapůjčovat s vyzkoušenými partnery. Nebojte se také k zápůjčkám techniky a fundusu oslovovat nové instituce, či úzce spolupracovat přímo s organizacemi, které se předcházení vzniku odpadu přímo věnují.

Spolupráce s externími partnery – příklady z praxe:

- nabídky art re use, případně placené členství, v němž lze materiál zamluvit předem
- nabídky reuse center, reuse pointů či nábytkových bank etc. ve vašem regionu v dojezdové vzdálenosti
- sdílené seznamy materiálu či techniky s dalšími institucemi ve vašem okolí nebo s podobnou vizí

U recyklace a předcházení vzniku odpadu platí, že vámi nastavené procesy a dodržení výše uvedených principů by mělo především dávat smysl.

Nejčastější problémy, na něž můžete narazit:

- Příliš dlouhé kolečko vyřazování majetku.
- Možné řešení: Maximální zrychlení administrativního kolečka vyřazování nepotřebného majetku – dobrá komunikace se zřizovatelem a zahrnutí informace o tom, s kým recyklaci efektivně řešit na straně zřizovatele do směrnice a uvědomit o procesu všechny, kdo by mohli mít recyklaci na starosti ve vaší organizaci.
- Kvalitní plánování spojené s nakládáním s nepotřebným majetkem a logistikou, zahrnující i proměnnou nedostatek skladovacích prostor.
- Obava z odpovědnosti při vyřazení majetku a následné likvidaci.

Možné řešení: Možnost využití „bezúplatného převedení majetku ve veřejném zájmu“. JUDR. Petr Opluštil z Havel & Partners na konferenci v Praze nabídl možnost, že za to, že odpadová společnost odveze a zlikviduje odpad např. při vyklizení skladu (přistavení kontejneru atd.) musíte platit. V tom případě je tedy dle jeho příspěvku hospodárnější, pokud si někdo např. části fundusu určené k likvidaci na základě rozhodnutí podle procesů nastavených ve vaší organizaci převezme zadarmo, pak je to prokazatelně hospodárnější. (ušetřili jste veřejné finance určené na odvoz a likvidaci a jste šetrnější k životnímu prostředí). V zákoně nakládání s odpady (pozn. Zákon č. 541/2020 Sb. Zákon o odpadech) stojí dle Opluštilova příspěvku předcházení vzniku odpadu nejvýše na hierarchii zacházení s odpady a má tedy přednost před likvidací např. na skládce nebo ve spalovně. Pokud se tedy tato věc předává k použití třetí osobě, není v tu chvíli ještě odpadem a byla splněna zákonná povinnost předcházení vzniku odpadu. To lze aplikovat v případě, pokud věc nebo její části jsou stále použitelné k původnímu účelu (vyžaduje pouze drobné opravy bez změny původního účelu).

- Pozn.: Problematická mohou být pravidla nakládání s majetkem v různě nastavených příspěvkových organizacích.

Interpretované zákony:

Státní příspěvkové organizace

→ zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státu

→ zák. č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

→ zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Veřejná kulturní instituce

→ zák. č. 263/2024 Sb., o veřejných kulturních institucích

Zákon o odpadech

→ zák. č. 541/2020 Sb., o odpadech

Další čtení k inspiraci:

Theatre Green Book (česká betaverze, manuál udržitelnosti Národního divadla): <https://media.narodni-divadlo.cz/11302/1714752237-the-theatre-green-book-ceska-verze-1.pdf>

Právní aspekty předcházení vzniku odpadu z kulturních institucí

Nakládání s majetkem, který je ve vlastnictví příspěvkových organizací jakožto nejčastější formy kulturních organizací, je z důvodu právní povahy kulturních institucí, které se dělí na příspěvkové organizace a veřejné kulturní instituce, limitováno.

Rozlišujeme dva typy příspěvkových organizací:

1. Státní příspěvkové organizace

→ zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státu

→ zák. č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

2. Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

→ zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Specifikem příspěvkových organizací je, že často nemají vlastní majetek a disponují pouze majetkem, který je ve správě zřizovatele, státu, jehož nakládání je omezeno veřejnoprávními předpisy. Z legislativního pohledu lze v příspěvkových organizacích nastavit lepší interní předpisy pro nakládání s tímto přebytečným majetkem tak, aby mohl být dán k dispozici například reuse centřům.

Příspěvkové organizace musí při nakládání s nepotřebným majetkem nejdříve rozhodnout o nepotřebnosti či dočasné nepotřebnosti majetku. Poté, pokud je majetek dále využitelný, jsou státní příspěvkové organizace povinny nepotřebný majetek přednostně nabídnout jiným organizačním složkám nebo příspěvkovým organizacím, teprve poté lze nepotřebný majetek nabídnout fyzickým a právními osobám.

Majetek je možné převést také bezúplatně, pokud je ve veřejném zájmu nebo pokud je naložení s majetkem tímto způsobem hospodárnější (např. převzetí majetku zdarma a ušetření veřejných prostředků nebo upřednost-

nění předcházení vzniku odpadu a příprava na opětovné použití dle hierarchie nákladní s odpady). Interní předpisy příspěvkových organizací pro bezúplatný převod majetku lze nastavit podle těchto doporučení, pokud to z aktuální směrnice není zřejmé.

U příspěvkových organizací územních samosprávných celků je možné s písemným souhlasem zřizovatele možnost převést trvale nepotřebný majetek za jím stanovených podmínek do vlastnictví jiné osoby. Svěřený majetek zřizovatele nesmí příspěvková organizace darovat sama. Je potřeba rozlišovat, jestli se jedná o vlastní majetek příspěvkové organizace anebo majetek darovaný zřizovatelem, který je možné darovat pouze s platným souhlasem zřizovatele.

Nový zákon o veřejných kulturních institucích

Od 1. 1. 2025 bude účinný nový zák. č. 263/2024 Sb., o veřejných kulturních institucích, který definuje novou formu právní osoby, která bude alternativa k příspěvkovým organizacím. Zákon by měl zjednodušit systém pro státní instituce, pokud se státní příspěvkové organizace transformují do veřejných kulturních institucí, které už budou majetek vlastnit, nebude se již jednat o majetek státu. Příspěvkové organizace se mohou (nemusí) transformovat.

Zákon bude obdobně jako současný zákon o majetku státu stanovovat pravidla o potřebě rozhodnout o nepotřebnosti s možností bezúplatného převedení majetku ve veřejném zájmu nebo bude-li to hospodárnější. Veřejné kulturní instituce už nebudou potřebovat svolení od zřizovatele a mít povinnost majetek nabízet dalším organizačním složkám.

Při transformaci u příspěvkových organizací územních samosprávných celků zůstane kategorie i svěřeného majetku, příspěvkové organizace dostanou při transformaci příležitost rozhodnout se, který majetek dají do svého majetku, aby se zjednodušilo další nakládání s majetkem. Znamená to příležitost pro příspěvkové organizace nastavit si procesy tak, aby co nejlépe fungovaly.

Shrnutí hlavních přínosů nového zákona

→ volnější vztah ke zřizovateli

→ možnost zajištění efektivnějšího financování

→ podmínky pro efektivní výkon činnosti v oblasti kultury

→ možnost zcizení majetku za cenu v daném místě a čase obvyklou

→ bezúplatné zcizení majetku ve veřejném zájmu (předcházení vzniku odpadu)

→ dočasná nepotřebnost (bezúplatné poskytnutí pro kulturní účely)

Právní povaha nepotřebného materiálu

→ Věc

→ zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

→ Odpad

→ zák. č. 541/2020 Sb., o odpadech

Majetek, kterého se chce či musí příspěvková organizace zbavit často spadá do definice odpadu podle zákona o odpadech.

Zákon o odpadech stanovuje povinnost předcházení vzniku odpadu. Jedná se o zákonnou povinnost každého při své činnosti předcházet vzniku odpadu a omezovat jeho množství – opatření k omezení nepříznivých dopadů vzniklého odpadu na životní prostředí, omezení množství odpadu – opětovným použitím výrobků, prodloužení životnosti výrobků.

Opětovné využití výrobků je způsob prevence vzniku odpadu. Ve chvíli, kdy nepotřebnou věc dáme třetí osobě k opětovnému použití, v tuto chvíli věc ještě není odpadem, pokud třetí osoba nemá povolení nakládání s odpadem. V tomto okamžiku s věcí jednáme v souladu se zákonem o odpadech podle hierarchie nakládání s odpady. To platí, pokud je daná věc dále použitelná k původnímu účelu bez potřeby přepracování (drobnější opravy jsou možné).

Opětovné využití jsou postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny – funkční využitelnost věci ke stejnému účelu, ke kterému byla původně určena – bez potřeby oprav a čištění.

Oproti tomu příprava k opětovnému použití – nejsou-li věci zcela funkční – vyžadují opravu, zevrubnou kontrolu či čištění, je podle zákona o odpadech nakládání s odpadem. K této činnosti je nutno disponovat povolením k provozu zařízení k nakládání s odpady na opětovné použití.

Zdroj: Analýza právní kanceláře HAVEL & PARTNERS

Příklady dobré praxe recyklace v kulturních institucích

Česká republika – projekt art re use

Dosavadní praxe z pohledu tříleté spolupráce projektu art re use s kulturními institucemi státu.

V New Yorku funguje Materials for the Arts, v Leedsu Centre of Creative Reuse a na pražském Žižkově od léta 2021 art re use. Cílem je vytvořit hlavní komunikační bod v recyklaci, distribuci a transformaci materiálu v kulturním provozu.

Projekt vznikl z dlouhodobé poptávky kulturního provozu a svépomocí řeší dva aktuální problémy: kam s materiálem ze skončených projektů (efektivní recyklace) a nedostatečné materiálové zázemí pro tvorbu (cílená redistribuce). Nabídka i poptávka je od počátku neuvěřitelná. **Za tři roky činnosti projekt zachránil a na novou tvorbu předal 116 tun materiálu.**

Webové stránky projektu: www.artreuse.cz.

Tři hlavní zásady recyklace modelu art re use:

1. Recyklujeme (zachraňujeme) materiál, který není možné déle nebo vůbec skladovat a skončil by na skládce. Primárně z galerií, divadel, uměleckých přehlídek ale stále častěji i z filmových produkcí a komerčního provozu.
2. Všechno takto zachráněný materiál předáváme cíleně a zdarma na novou tvorbu. Výhradně ověřeným uživatelům z galerií a divadel, umělcům nebo studentům uměleckých škol. Část materiálu putuje také do edukativních a sociálních institucí, ale vždy na nekomerční uměleckou tvorbu. Na svých stránkách zároveň dokumentujeme, komu byl takto materiál předán.
3. Kulturním institucím šetříme hlavně čas a starosti, tedy personální náklady. Materiálová podpora kulturního provozu je přidanou hodnotou řešení prvotního problému předcházení vzniku odpadu z kulturního provozu.

Jan Vincenec, spoluzakladatel art re use

Příloha 1: Seznam uživatelů služby art re use z oblasti státních kulturních institucí, příspěvkových organizací, ústavů a škol.

Zahraniční praxe

Belgie – In Limbo

Darování veřejného majetku je v Belgii stejně legislativně omezeno jako v ČR. Avšak v praxi si většina veřejných organizací neuvědomuje, že nemohou jednoduše darovat veřejný majetek. Veřejné organizace proto běžně darují, nabízejí předměty, které by byly jinak likvidovány, aniž by si uvědomovaly, že nemohou libovolně nakládat s veřejným majetkem. Hlavní legislativní překážkou je nakládání s veřejným rozpočtem, který nedovoluje veřejné organizaci vyjmout použité materiály (které jsou již účetně odepsány) z účetnictví a darovat je. Aktuálně v Belgii probíhá změna regulace rozpočtu v regionálním zákoně tak, aby bylo veřejným organizacím umožněno darovat předměty – čeká se na schválení zákona, což by administrativně usnadnilo možnost darování.

Praxe je taková, že pokud chce v Belgii veřejný subjekt prodat materiál (který by chtěl darovat, ale legálně nemůže), uspořádá tzv. veřejnou aukci, kde se předměty nebo materiál, které mají hodnotu, mohou za symbolickou částku prodat. Další způsob darování předmětů, které některé veřejné subjekty běžně v Belgii využívají, je tzv. potvrzení dané instituce, že darované věci nemají žádnou tržní hodnotu (potvrzení o nulové hodnotě).

In Limbo – Exchange platform

Materiálová banka a výměnná platforma, které slouží svým partnerským organizacím k realizaci veřejně prospěšných projektů a usnadňuje darování a opětovné využití materiálu v sociálně-kulturním sektoru v Bruselu. In Limbo je primárně určeno pro (ne)formální neziskové asociace jako jsou sociální, kulturní a umělecké organizace a školy. In Limbo podporuje vzájemnou pomoc mezi různými sektory a zajišťuje, aby organizace s omezenými zdroji mohly získat tyto znovupoužitelné materiály. In Limbo přijímá dary od všech typů organizací – nabízené předměty nemůže odmítnout. Od svého založení v roce 2018 se k projektu připojilo více než 300 partnerů a od té doby se každoročně vybírá a rozdělí více než 100 tun materiálu.

Platforma není určena pro širokou veřejnost. In Limbo funguje na základě partnerství s vybranými organizacemi na základě registrace. Registrace probíhá prostřednictvím webových stránek, s vybranými organizacemi bývá potvrzena při osobní schůzce. Soukromé osoby se nemohou stát partnery.

Partnerské organizace musí splňovat hlavní kritérium – materiál si mohou zdarma odebrat a použít pouze na veřejně prospěšné projekty, které jsou předem konzultovány a schvalovány (např. školní projekty, kdy městské kulturní instituce darují předměty neziskovým organizacím, komunitní projekty, veřejné zahrady, městské mobiláře apod.). Materiál lze darovat přes webové stránky, odevzdáním do skladu nebo odvozem týmu In Limbo.

Platforma slouží k výměně všech druhů materiálu: dřevěné desky, kovové nosníky, vitríny, plexisklo, elektrické kabely, potrubí, instalatérské potřeby, úklidové pomůcky, divadelní závěsy, lampy, nábytek... Přijímaný materiál musí být v dobrém stavu a vhodný pro opětovné použití.

In Limbo neplatí za pronájem prostor a pracuje převážně s dobrovolníky, kteří se aktivně zapojují do provozu skladu a logistiky. Legislativní omezení darování veřejného majetku se řeší tzv. čestným prohlášením o přenosu odpovědnosti na In Limbo (official transition of responsibilities) což znamená, že se veřejná organizace vzdává odpovědnosti za darovaný materiál nebo je vydáváno potvrzení o nulové tržní hodnotě. V praxi úřady tento proces a potvrzení nekontrolují.

Skotsko – Reset Scenery

Reset Scenery je nezisková organizace (upcyclingové centrum), která si klade za cíl transformovat materiálově a finančně náročné lineární procesy výroby a likvidaci scénografického materiálu v oblasti skotského a britského kreativního průmyslu směrem k udržitelnému cirkulárnímu systému, který bude přístupný všem organizacím.

Kreativní průmysl ve Skotsku vyprodukuje ročně přibližně 4500 tun scénografických materiálů, přičemž většina je zlikvidována na konci poměrně krátkého produkčního cyklu (ve srovnání s životností materiálu použitých k jejich výrobě). Strategie Reset Scenery se zaměřuje na problematiku recyklace těchto materiálů, snaží se sbírat scénografické materiály z post-produkce a zároveň měnit výrobní postupy tak, aby se zvýšilo budoucí využití těchto materiálů. Reset Scenery působí v různých sektorech umění, zejména v oblasti divadla, filmu, ale také v muzeích a galeriích. Reset Scenery úzce spolupracuje také se skotskými školami, kterým nabízí bezplatný přístup ke katalogu recyklovaných zdrojů a poskytuje školení pro pedagogy zaměřené na udržitelnou výrobu a znovuvyužití scénografického materiálu.

Hlavní překážka, která brání celoplošnému zavádění cirkulárních postupů v kulturním sektoru ve Velké Británii a Skotsku je nedostatečná podpora malých (lokálních) a středních (regionálních) uměleckých organizací, aby mohly zavádět nové cirkulární postupy. Kulturní organizace tak v oblasti udržitelnosti spoléhají na třetí strany jako je Reset Scenery, které poskytuje konkrétní řešení, nebo na zastřešující neziskové organizace, jako je Circular Communities Scotland.

Reset Scenery ve Skotsku a Velké Británii řeší potenciální otázky autorských práv, práv k duševnímu vlastnictví v případě že jsou recyklované scénografické materiály znovu použity pro komerční účely jinými subjekty. Zkušenosti z praxe jsou zatím takové, že se organizace mezi sebou vždy interně smluvně dohodly.

Rakousko, EAIPA-European Association of Independent Performing Arts

Rakouská divadla a opera zahrnují (např. Burgtheater, Volksoper) do smluv se scénickými a kostýmními designéry ustanovení, že dané divadlo nejprve musí použít již existující materiál ze skladů, než začne nakupovat a vyrábět nové rekvizity a kostýmy. Například divadelní hra ve Volksoper byla realizována pouze z použitých materiálů. Kromě toho město Vídeň zřídilo sklad pro nezávislou divadelní scénu, kde jsou k zapůjčení různé použité kostýmy pro další inscenace. Dále například Muzeum umění ve Vídni spolupracuje s místními komunitními centry na darování nepotřebných výstavních materiálů, které jsou následně využívány pro vzdělávací účely.

Nizozemí – platforma „Sharing Arts Society“

V Nizozemí, které je známo jako průkopník principů cirkulární ekonomiky v praxi, existuje platforma „Sharing Arts Society“, která funguje jako digitální tržiště, kde kulturní instituce mohou sdílet nevyužité materiály, dekorace, nábytek apod. V Nizozemí jsou využívány také digitální platformy „Materiaalfonds“ (Fond materiálu), kde mohou kulturní instituce nabízet přebytečný materiál k prodeji nebo výměně. Tyto platformy jsou navrženy pro sdílení materiálu také mezi veřejnými institucemi a umožňují veřejným institucím kontrolovaný převod materiálu za symbolickou cenu, čímž se vyhýbají problému s darováním veřejného majetku. Například Amsterdam Theatre Group využívá platformu „Materiaalfonds“ pro redistribuci kulís a kostýmů mezi regionálními divadelními společnostmi.

USA, New York – Material for the Arts

Organizace Materials for the Arts (MFTA), spravovaná oddělením pro kulturní záležitosti města New York, je jednou z největších iniciativ pro podporu opětovného využití materiálů ve Spojených státech. Jejím hlavním cílem je podpora cirkulární ekonomiky v rámci vzdělávacích a kulturních institucí. MFTA přijímá dary od různých organizací, včetně korporací, malých podniků a jednotlivců. Mezi přijatý materiál patří zejména kancelářské potřeby, umělecké potřeby, nábytek, textilie, technické vybavení a další předměty, které by jinak skončily na skládkách. Darované předměty jsou následně zpracovány, evidovány a připraveny pro redistribuci. MFTA poskytuje materiály zdarma školám, neziskovým organizacím, komunitním skupinám a veřejným uměleckým projektům. Registrované organizace si mohou vybírat materiály z jejich skladu v Queensu, což umožňuje realizovat projekty, které by byly jinak omezeny kvůli nedostatku zdrojů. MFTA nabízí vzdělávací

Zdroje:

Belgie, In Limbo: <https://www.inlimbo.brussels/dash/dist/index.html#/home>

Skotsko, Reset Scenery: <https://www.re-sets-scenery.scot/>

Rakousko, EAIPA: <https://freietheater.at/en/about/eaipa/>

Nizozemí, Sharing Arts Society, MateriaalFonds: <https://sharingartssociety.com/>, <https://www.fondswervingonline.nl/nieuws/materiaalfonds-verder-als-fonds-kwadraat>

USA, New York – Material for the Arts: <https://www.nyc.gov/content/mfta/pages/about-our-mission>

programy, které učí pedagogy a umělce využívat znovupoužitelné materiály v umělecké tvorbě a vzdělávání. Školy se tak mohou zapojit do projektů, které podporují environmentální povědomí a kreativní přístup k udržitelnému designu. MFTA funguje jako prostředník mezi těmi, kteří chtějí darovat nevyužité materiály, a těmi, kteří je potřebují. Organizace má transparentní pravidla, která zajišťují, že veškeré darované materiály slouží pouze veřejně prospěšným účelům. MFTA slouží jako příklad pro ostatní města a organizace, jak mohou spojit darování s podporou udržitelnosti a kulturního rozvoje.

MFTA má velmi dobře propracovaný systém darování, který minimalizuje administrativní překážky, avšak stále čelí určitým omezením a výzvám, které jsou běžné při nakládání s veřejným majetkem v USA. Jakožto organizace spravovaná městem New York musí MFTA dodržovat místní legislativu a pravidla spojená s nakládáním s veřejným majetkem. To zahrnuje přesnou evidenci darovaných předmětů a zajištění, že jsou využity pouze pro neziskové účely. MFTA nemůže jednoduše převést veřejný majetek, aniž by byla splněna pravidla o transparentnosti a odpovědnosti, což může zdržovat proces darování. MFTA vyžaduje od příjemců, aby byli registrovanými neziskovými organizacemi, školami nebo veřejně prospěšnými subjekty. Tyto organizace musí dokládat, že darované materiály využijí pro veřejně prospěšné projekty. MFTA spolupracuje s městskými institucemi a soukromými dárci na zjednodušení procesů darování. Využívá digitalizované systémy pro evidenci a správu darů a díky podpoře města New York dokáže organizace efektivně redistribuovat materiály a podporovat veřejně prospěšné aktivity.

Závěry zahraniční praxe

Závěry z průzkumu zahraniční praxe darování veřejného majetku z kulturních příspěvkových organizací ukazují, že legislativní bariéry do jisté míry omezují nakládání s majetkem. Darování v praxi probíhá skrze potvrzení o nulové tržní hodnotě, čestným prohlášením o přenosu odpovědnosti na platformy a organizace, které zajišťují redistribuci. Tyto postupy usnadňují darování, zároveň ale vyžadují změny v legislativě, které by umožnily formálnější postup. Tyto iniciativy ukazují cestu k udržitelnějšímu nakládání s nepotřebným materiálem a podporují principy cirkulární ekonomiky. Hlavním přínosem těchto platform je jejich schopnost překlenout právní překážky a zároveň efektivně propojit nabídku s poptávkou mezi kulturními a neziskovými organizacemi. Zkušenost v zahraničí je obecně taková, že společnost je flexibilnější směrem k benevolentnějšímu nakládání s veřejným majetkem, který už nemá pro danou instituci další využití. Darování je založeno na důvěře mezi institucemi, že dále nevyužívaný veřejný majetek bude sloužit k veřejně prospěšným účelům, které společnosti přinesou sociální, environmentální a ekonomické benefity.

Konference předcházení vzniku odpadu v kulturních institucích

Záznam konference z 25. 11. 2024 v Sále zastupitelstva MČ Praha 3

Úvodní slovo: Jiří Pospíšil, náměstek primátora Magistrátu hl. m. Prahy pro oblast kultury

Odkaz na záznam: <https://youtu.be/r1qk0i3jhag?si=hiZxuyrg7L4HH6bc>

1. část: Prezentace

Dosavadní praxe z pohledu art re use (Jan Vincenc, spoluzakladatel art re use)

Výsledky dotazníkového šetření „Recyklace v kultuře“ (Lucie Nováčková, spoluautorka dotazníku)

Praxe a zkušenosti ze zahraničí (Kateřina Matějčková, projektová manažerka Reuse federace)

Současný stav legislativy (Petr Opluštil, partner v HAVEL & PARTNERS)

2: část: Panelová debata zástupců kulturních institucí

Ministerstvo životního prostředí:

Petra Nováková Sádková, odbor financování a dobrovolných nástrojů

Vlastislav Kotrč, odbor cirkulární ekonomiky a odpadů

Municipality:

Jiří Sulženko, ředitel odboru kultury Magistrátu hl. m. Prahy

Daniela Zarodňanská, vedoucí oddělení kultury Magistrátu města Ostravy

Pavčina Polášková, koordinátor pro kulturu Magistrátu města Ostravy

Pavel Křeček, radní MČ Praha 3 pro kulturu

Marie Kašparová, ředitelka Kultura Praha 3

Tereza Nováková, koordinátorka participace, MČ Praha 7

Divadla:

Tamara Čuříková, náměstkyně pro koncepci, transformaci a rozvoj ND

Daniel Přibyl, ředitel Městských divadel Pražských

Kryštof Koláček, organizace AND ČR, EAIPA a Divadlo X10

Jaromír Vlček, Jihočeské divadlo v Českých Budějovicích

Adam Dudek, vedoucí komunikace Pražského Quadriennale

Martin Froulík, výtvarný atelier, Divadlo loutek pro děti v Ostravě

Galerie:

Diana Brabcová, vedoucí oddělení produkce a servis výstav GHMP

Irena Kolafa, sponzoring a péče o dárce NGP

Jakub Adamec, dramaturg a kurátor, městská galerie Plato Ostrava

Karolína Plášková, Galerie Jaroslava Fragnera, ČVUT

Zuzana Henešová, tajemnice Muzea umění Olomouc

Lucie Nováčková, kurátorka OGV Jihlava

Umělecké školy:

Michal Kalhous, děkan FU OU v Ostravě

Jana Kitzlerová, koordinátorka magisterských studijních programů AVU

Adam Železný, metodik provozu dílenských pracovišť AVU

Františka Iblova, koordinátorka reuse pointu na UMPRUM

Alexandra Švolíková, katedra výchovné dramatiky DAMU

Martin Mikolášek, ředitel SUŠ Ostrava

Panelové debaty proběhly:

11. 11. v Českých Budějovicích, online z Kabinetu CB

25. 11. v Praze v Sále zastupitelstva MČ Praha 3

27. 11. v Ostravě v Galerii PLATO

Konference a panelové debaty jsou jedním z výstupů projektu „Předcházení vzniku odpadu z kulturních institucí orgánů státní správy a vysokých škol“.

Autor projektu: Česká federace nábytkových bank a re-use center z. s. ve spolupráci s art re use.

Projekt byl podpořen Ministerstvem životního prostředí v rámci dotací pro NNO.

Vše o projektu a průběžně aktualizované výstupy najdete na stránce:

www.artreuse.cz/projekty/predchazeni-vzniku-odpadu-z-kulturnich-instituci

video záznam z konference:

Odbor informatiky MČ Praha 3

kamera a střih: Miriam Pružincová

Závěr

Zkušenosti ukazují, že zahraniční praxe i nový legislativní rámec v České republice nabízejí příležitosti k efektivnějšímu využívání materiálů v kulturním sektoru. Klíčové je propojení organizací, které mohou využít přebytečné zdroje, s těmi, jež je mohou nabídnout. Zároveň se ukazuje, že překonání legislativních a organizačních bariér je zásadní pro rozvoj cirkulární ekonomiky. Zahraniční příklady, jako belgická platforma In Limbo či skotský Reset Scenery, poskytují inspiraci k efektivní redistribuci materiálů. V českém prostředí může nový zákon o veřejných kulturních institucích zjednodušit správu majetku a podpořit cirkulární ekonomiku v kulturní sféře. Brožura poskytuje podněty pro transformaci přístupů v kulturních institucích a inspiraci k tomu, jak dosáhnout udržitelnější budoucnosti díky lepšímu nakládání s nepotřebnými materiály.

Název projektu:

Předcházení vzniku odpadu z kulturních institucí orgánů státní správy a vysokých škol

Autor projektu:

Česká federace nábytkových bank a re-use center z. s. ve spolupráci s art re use

Projekt byl podpořen Ministerstvem životního prostředí, projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

art re use

Ministerstvo životního prostředí

Praha /|||

reuse
FEDERACE

Příloha 1: Seznam uživatelů služby art re use z oblasti státních kulturních institucí, příspěvkových organizací, ústavů a škol

1. galerie a muzea:

Česká centra
Dům umění Brno
Galerie Benedikta Rejta v Lounech
Galerie Františka Drtikola Příbram
Galerie hlavního města Prahy (GHMP)
Galerie Jaroslava Fragnera (ČVUT)
Galerie města Pardubic (GAMPA)
Galerie moderního umění (GMU) v Hradci Králové
Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem
GAMU (galerie AMU)
HYB4 Galerie
Muzeum berounské keramiky, MKC Beroun
Muzeum hlavního města Prahy
Muzeum Říčany
Muzeum umění a designu (MUD) Benešov
Národní galerie Praha (NGP)
Národní technická knihovna (NTK) Praha
Národní technické muzeum (NTM) Praha
Oblastní galerie Vysočiny (OGV) Jihlava
Památník Lidice
Památník národního písemnictví
Rudolfinum
Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze
Západočeská galerie v Plzni

2. divadla:

Divadelní studio DAMU (DISK)
Divadlo Husa na provázku (Brno)
Divadlo J. K. Tyla (Plzeň)
Divadlo Ludus (Bratislava)
Divadlo Minor (Praha)
Divadlo Na zábradlí (Praha)
Divadlo Polárka (Brno)
Divadlo Radar (Praha 7)
Divadlo v Dlouhé (Praha)
Horácké divadlo (Jihlava)
Jihočeské divadlo (České Budějovice)
Národní divadlo, Nová scéna (Praha)
Staré divadlo Karola Spišáka (Nitra)
Švandovo divadlo (Praha)
Západočeské divadlo v Chebu

3. umělecké školy a ústavy:

Akademie výtvarných umění v Praze (AVU)
Divadelní fakulta Akademie múzických umění v Praze (DAMU AMU)
Fakulta architektury – České vysoké učení technické v Praze (ČVUT)
Fakulta umění a architektury – Technická univerzita v Liberci (FUA TUL)
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni (Sutnarka)
Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně (FaVU VUT)
Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze (FAMU AMU)
Hudební a taneční fakulta Akademie múzických umění v Praze (HAMU AMU)
Janáčkova akademie múzických umění v Brně (JAMU)
Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (KVV PdF UP)
Střední uměleckoprůmyslová škola Jihlava
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP)
VOŠ a SPŠ grafická v Praze (Helichovka)
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (UMP-RUM)
Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara (Hollarka)

4. příspěvkové instituce

Artyčok
Atrium na Žižkově
Centrum sociálních služeb Praha
Česká filharmonie
České Budějovice 2028 / Evropské hlavní město kultury
Dětská psychiatrická klinika 2. LF UK a FN Motol
Dům dětí a mládeže Praha 3 – Ulita
Infocentrum Praha 3
Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR)
Institut umění – Divadelní ústav
Kampus Hybernská (dílna, čítárna, galerie)
Karlínské Spektrum DDM hl. m. Prahy
KC Vozovna
Kreativní Evropa
KUMST, JIC Brno
Lipka Brno
MČ Praha 3, 5 a 7
Městská knihovna Praha
Městská knihovna v Liběchově
Městská kulturní zařízení Jeseník
Městské kulturní centrum Beroun
Památník Ticha – Bubny Praha 7
Pražský inovační institut (PII)
Rethink Architecture (ČVUT)
Spolek posluchačů architektury [SPA] při FA ČVUT
Střední škola technická a ekonomická Brno
Studio ALTA
Valdštejská loďie, Jičín
VOŠ Oděvního Návrhářství a SPŠ Oděvní
ZŠ a MŠ Na Beránku v Praze 12
ZŠ a MŠ Na dlouhé pláni Praha 6
ZŠ Jeseniova (Praha 3)
ZŠ Jirkov
ZŠ u svatého Štěpána (Praha 2)
ZŠ Veltrusy
ZŠ Vítězslava Háalka (Odolena Voda)
ZUŠ Mikulov
ZUŠ Králíky

5. umělecké přehlídky

Benátské bienále 2024
Dvořákova Praha
FAMUFEST
Famústek
Mezinárodní divadelní festival Hradec králové
Pokoje
Prague Quadrennial (IU DU)
Umění pro město (GHMP)
Zažij udržitelnost